

Meie tulumaksusüsteemi tulevik

Postimees

Postitaja:

Postitatud : 19.12.2007 8:34:51

Jürgen Ligi, riigikogu rahanduskomisjoni esimees (Reformierakond), kirjutab Postimehes, et Eesti tulumaksusüsteemile on ikka ennustatud kadu. Oponentidele ei ole sobinud ei selle proportsionaalsus ega investeeringute tulumaksuvabastus. Mõlema suhtes on välja käidud väide, et vastastele saabub peagi appi Euroopa Liit.

Ettevõtte tulumaksu muutvat eelnõu tõrjuti ka hoiatusega, et see muudab Eesti maksuparadiisiks ja tekitab korvamatu augu riigieelarvesse. Kuid ei ELi sekkumise ega maksuparadiisi juttudel polnud tulumaksuseaduse kehtestamise ajal (1999. aastal) juriidilist põhjendust. Tulumaksusüsteem on Eesti edu lugude kohustuslik osa. Lasse Lehise vormistatud uus tulumaksuseadus osutus nutikaks ning pidas elule ja rünnakutele hästi vastu. Meie strateegiline valik maksukonkurentsi kasuks oli õige, maailmas on sama tee vahepeal valinud palju riike. Raskused riigieelarvega ületasime valutult ning peagi hakkasid tulumaksulaekumised ettevõtelt kasvama isegi kiiremini, kui kasvas majandus. Ühelt poolt said ettevõtted oma rahavooge otstarbekamalt kontrollida, teisalt toodi kasumid kappidest välja – skeemitamiste mõte kadus suures osas ära. Maksete ajastamise vajadus, mitte sunni järgi, ning ettevõtlusega mitteseotud kulude karmim maksustamine mõjus investeeringuile ja ettevõtete efektiivsusele hästi. Pahasoovijate kinnitused, et ettevõtjad hakkavad raha lihtsalt surnult arvetel hoidma, ei leidnud loomulikult kinnitust. Liberaalse majanduspoliitika põhireegel – ära asjatult sekku – osutus toimivaks. Aga ettevõtte tulumaksu osas sai Euroopa Liidu sekkumine siiski reaalsuseks. Tõsi, ei rünnatud otseselt meid, vaid jäime jalgu võõrale tülile. Euroopa Kohus lahendas ühe tütarfirma tulumaksuvaidlust teistsuguses süsteemis, aga tulemus oli, et ka meie tulumaksu kinnipidamine dividendide maksmisel tundus tolles kohtuvaidluses sarnane tuvastatud topeltmaksustamisega. Tollastele teadmistele tuginedes saadi Eestilt lubadus, et 2009. aasta algusest muudame oma ettevõtte tulumaksusüsteemi. Juriidiline etteheide meie seadusele seisnes residentide ja mitteresidentide ebavõrdses kohtlemises. Tuli hakata otsima lahendusi, mis lubaks säilitada meie maksueelist. Oleme kuulnud palju etteheiteid, et riik ei otsusta muudatust väga varakult ära, kuid vahel on tark otsustamist edasi lükata. Eriti koalitsioonis, nagu see oli meil enne valimisi. Mõtteid hakkas siit-sealt kogunema. Pakuti maksuvaba reservi, kasumi osalist maksustamist, ülimaldat maksumäära. Aga enamasti kippusid need olema väheatraktiivsed, isikupäratud, tooma kaasa vana arvestuse ja kombineerimise või kasumi kontrollimatu siirde. Euroopa Komisjonile antud lubadus kehtib. Aga senisest tähelepanelikumalt oleme saanud jälgida meilt nõutava sisu. Peame arvestama, et liikmesriigina kehtivad meie suhtes juriidilised etteheited – nõue kaotada residentide ja mitteresidentide kohtlemise ebavõrdsus. Seni meie põhitähelepanu pälvinud tütarettvõtte tasemel tulumaksu kogumise osas on hilisemad kohtulahendid toonud tõlgenduse, et vastav direktiiv ei käsitle meie tütarettvõtte maksustamise spetsiifikat. Traditsioonilistes süsteemides ettevõtte tasemel tulumaks ju kehtib ning selle direktiivi eesmärk on suunatud hoopis topeltmaksustamise vastu. Meie süsteemi eripära ja euroregulatsiooni kooskõla suurendamiseks tuleb seaduses teha korrektiive, mis harjumuspäraseid eeliseid ei lõhu. Loe täpsemalt: <http://www.postimees.ee/191207/esileht/arvamus/302276.php> Loe ka EML pressiteadet: „Eesti peab tulumaksuvaidluses valmistuma Euroopa Kohtusse minekuks“